

РЕШЕНИЕ

№ 7883

гр. София, 15.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 44 състав,
в публично заседание на 14.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Владимирова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **5148** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от Закона за енергетиката във вр. чл.145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР“ АД /“ЕР СЕВЕР“ АД/, ЕИК –[ЕИК], подадена чрез адв. Т., срещу Заповед № Е-РД-16-234/27.04.2023 г., издадена от министъра на енергетиката.

Излагат се доводи, че оспорената ПАМ, в частта ѝ по т. I, е постановена при липса на материална компетентност на органа, издал акта, при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, както и в противоречие с материалния закон и целите на закона.

Твърди се, че липсва мотивирано предложение на контролните органи за налагане на ПАМ, което е съществено нарушение на административната процедура по чл. 201, ал. 2 във връзка с чл. 80, ал.4 от ЗЕ, както и съображения за възможна вреда за електроенергийната система. Единствено липсата на профилактика е квалифицирана като „риск за електроенергийната система в к.к. А.“. Сочи се, че на 27.02.2023 г. от Е. ЕАД са подадени заявки с искане за изключване на шестте кабелни извода, обосновани с извършване на профилактика и монтаж на нови съоръжения. Тези заявки не са разрешени от „Електроразпределение Север“ АД с писмо от 28.02.2023г., като обстойно е пояснено, че няма да бъде отказано съгласуване на изключване ако е необходимо с цел извършване на профилактика, но декларираното намерение за изпълнение на дейности по договора между „ЕСО“ ЕАД и „Албена“ АД представлява нарушение на интереса на „ЕР Север“ АД и действие в изпълнение на нищожен

договор /искане за прогласяване на нищожността е направено по исков ред през септември 2022г./. При издаването на обжалваната заповед не са спазени принципите на чл. 6, 7, и 13 от АПК. Иска се обявяване на нищожност на Заповед на министъра на енергетиката №Е-РД-16-234/27.04.2023 г. в частта ѝ по т.1, като постановена при липса на материална компетентност, особено съществено нарушение на материалния закон и правратно упражняване на власт, а в хипотезата на евентуалност да се отмени същата, като незаконосъобразна поради противоречие с материално правните разпоредби и постановена при съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Т., която поддържа жалбата и претендира разности.

Ответникът – министърът на енергетиката, чрез юрк. Т., оспорва жалбата и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендирания адвокатски хонорар. Излага подробни доводи в писмени бележки.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител, не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, III отделение, 44 състав, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

На 27.03.2023 г. от „ЕСО“ ЕООД е депозирана жалба до министъра на енергетиката с вх. № Е-26-Е-239/27.03.2023 г. /л. 42-46/ срещу „Електроразпределение Север“ АД относно отказани от последното дружество заявки с изх. № 17/27.02.2023 г., № 18/27.02.2023 г., № 19/27.02.2023 г., № 20/27.02.2023 г., № 21/27.02.2023 г. и № 22/27.02.2023 г. на оператора на електроенергийната система, подадени с цел извършване на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в Подстанция „А.“ 110/20 kV.

Със Заповед № Е-РД-16-189/04.04.2023 г. /л. 83/ министърът на енергетиката е упълномощил длъжностни лица, служители в дирекция „Сигурност на енергоснабдяването и управление на кризисни ситуации /СЕУКС/, които да осъществят контрол на „Електроразпределение Север“ АД относно прилагането на Наредба № РД-16-57 по подадени от УМЕР – В., отдел Д. към „ЕСО“ ЕАД заявки за извършване на работа по съоръжения в електроенергийни обекти с изх. № 17/27.02.2023 г., № 18/27.02.2023 г., № 19/27.02.2023 г., № 20/27.02.2023 г., № 21/27.02.2023 г. и № 22/27.02.2023 г.

Разпоредено е проверката да бъде извършена в срок до 07.04.2023 г., като за резултатите от нея упълномощените в т. I лица следва да съставят констативен протокол, към който да приложат всички събрани данни, писмени обяснения и документи, доказващи изводите от проверката. Съгласно т. IV от заповедта при установяване на нарушения на нормативните изисквания и въз основа на констатациите от извършената проверка лицата по т. I следва да предприемат действия за: т. 1. - съставяне актове за установяване на административни нарушения; т. 2 – отправяне на предложение за налагане на принудителни административни мерки.

На 10.04.2023 г. е съставен констативен протокол от извършената проверка /л. 148-157/, при която е установено следното:

„Е. Север АД /„ЕР СЕВЕР“ АД/ притежава лицензия за дейността разпределение на

електрическа енергия № Л-138-07/13.08.2004 г., издадена от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране. Компанията пренася електрическа енергия през електроразпределителната мрежа за целите на снабдяването на крайните клиенти, както на регулирания пазар, така и на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени. На лицензионната територия на „ЕР СЕВЕР“ АД са обособени 5 разпределителни обслужващи центъра (Р.): Р. В., Р. Шумен и Т., Р. Р. и Р., Р. Горна О. и Г., Р. С. и Д.. Курортен комплекс (к.к.) „А.“ е част от лицензионната територия на Е. Север АД. Електрозахранването на сградите и хотелите в к.к. А. е осъществено чрез 21 броя трафопостове (ТП), разположени на територията на курортния комплекс, които са присъединени към кабелна разпределителна мрежа за средно напрежение - 20 kV, чрез б (шест) броя кабелни линии - „Компас“, „К.“, „Поща“, „К.“, „Г.“ и „Славянски кът“, присъединени към ЗРУ в Подстанция „А.“ 110/20 kV, която е собственост на „ЕСО“ ЕАД.

Между „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (Е. ЕАД) и „Албена“ АД, в качеството му на клиент, е в сила договор за присъединяване № ДР-ПТ-20-59/04.05.2015 г., изменен с допълнително споразумение № 1 от 26.03.2021 г. и допълнително споразумение № 2 от 30.07.2021 г. Предмет на договора между двете дружества е присъединяване на обекти на „Албена“ АД с обща сумарна присъединена мощност 13 MW чрез шест кабелни електропровода 20 kV, към шест броя килии от ЗРУ 20 kV на подстанция 110/20 kV „А.“, собственост на Е. ЕАД.

„ЕР СЕВЕР“ АД е изпратило искова молба до Софийски районен съд и е образувано гр. д. № 50557/2022 г. по описа на СРС, с искане да бъде обявен за нищожен по смисъла на чл.26, ал.1, предложение първо от ЗЗД договор за присъединяване на обект на клиент на електрическа енергия към преносната мрежа, сключен на 05.05.2015г. между „ЕСО“ ЕАД и „Албена“ АД.

От предоставените от „ЕСО“ ЕАД протоколи за технологични изследвания на изводи 20 kV на п/ст „А.“ /л. 230 – 253/, се установява, че последната профилактика на кабелни изводи СрН 20 kV в подстанция А., с диспечерско наименование - „Славянски кът“, „Компас“, „Г.“, „Поща“, „К.“ и „К.“ е извършвана през 2017 г. Обект на профилактиката са били:

Проверка на състоянието на изолацията на токови трансформатори (ТТ);

Проверка на коефициента на трансформация на ТТ;

Проверка на състоянието на изолацията на напреженови трансформатори

Проверка на състоянието на изолацията на прекъсвача;

Проверка на състоянието на блокконтактите на шинен ножов разединител (ШИР) 1 и ШНР2. линеен ножов разединител (ЛНР) и земен ножов разединител (ЗНР);

Проверка на командването, блокировките и сигнализацията на ШНР1 и ШНР2, ЛНР и ЗНР;

Проверка на състоянието на клемите и проводниците в разпределителните табла (РТ);

Проверка на състоянието и проводниците по клеморедата и релетата на РТ; Проверка на сигналите, подавани от РТ;

Проверка на релейните защита и автоматики по зададена програма. Ток на действие и време на изключване на максимално токова защита (МТЗ) , максимално токова отсечка (М.) и земна защита (ЗЗ).

Функционални проби. Изключване на прекъсвача от основни и резервни защиты.

Автоматично повторно включване (А.) с основни и резервни защиты;

Проверка и поставяне на всички накладки и ключове на положение, съответстващо на

последната заповед за настройка.

Съгласно раздел V, т. 2.2. от вътрешна Инструкция за сроковете и обема на профилактичните изпитания на електросъоръженията в експлоатация, издадена от „ЕСО“ ЕАД в съответствие с Наредба № 9 за техническа експлоатация на електрически централи и мрежи и Наредба № 3 за устройство на електрически уредби и електропроводни линии, периодичността на профилактичните изпитания за тези съоръжение е веднъж на четири години.

Заявките от УМЕР-В., отдел Д., към „ЕСО“ ЕАД, с изх. №17, 18, 19, 20, 21 и 22 са регистрирани с вх. № Ц. 629, 630, 631, 632, 634, и 635 - всички от 27.02.2023 г., а като причина е посочена - „профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения“. Заявките от „ЕСО“ ЕАД към „ЕР Север АД са подадени по реда на Глава шеста „Ред за оформяне на заявки“ от Наредба № РД-16-57. Заявките касаят извършване на работа по съоръжения в електроенергийни обекти собственост на „ЕСО“ ЕАД - кабелни изводи СрН 20 kV в подстанция А., с диспечерско наименование- „Славянски кът“, „Компас“, „Г.“, „Поща“, „К.“. Профилактиката за всеки един от изводите е планирана да бъде извършена за срок до 33 часа, като се започне от 08.30ч. на 06.03.23г. и приключи до 17.00ч. на 23.03.23 г.

Във връзка с подадените заявки от „ЕСО“ ЕАД:

На 02.03.2023 г. Р. В. от Центъра за управление на мрежата на „ЕР Север“ АД е отказал заявките, като е мотивирал отказа си със следния запис: „Не се разрешава. Не е уточнено вид и място на включване на новите съоръжения“.

В писмо изх. К-EDN-1479/28.02.2023 г. /л. 53/, подписано от двама от членовете на Управителния съвет на „ЕР Север“ АД, адресирано до О. У. (Ръководител отдел-Д. в Е. ЕАД, с копие до изпълнителния директор на Е. ЕАД) е посочено, че след преглед на подадените заявки по чл. 102 - 105 от Наредба №16-57 с № 17, 18, 19, 20, 21 и 22 - всички от 27.02.2023 г., „ще бъдат разгледани след уточняване на всички технически детайли в конкретика, за да се обезпечат с нужните ресурси от страна на „ЕР Север“ АД. Видно от съдържанието на всички заявки, като причина за исканията са посочени „въвеждане в работа на нови съоръжения“. С цел правилна преценка от страна на „ЕР Север“ АД относно наличието или липсата на предпоставки по чл. 106 от Наредба 16-57, а именно такива, които могат да породят възникване на аварии, опасност за здравето и живота на хора или риск за целостта на ЕЕС не е уточнено какви съоръжения се има предвид по „Въвеждане в работа на нови съоръжения? След уточняване от Ваша страна на горепосочения въпрос, „ЕР Север“ АД ще съгласува дати, съобразена с натовареността на екипите“.

В отговор на горепосоченото писмо на „ЕР Север“ АД, „ЕСО“ ЕАД с писмо изх.№ЕСОВН175/06.03.2023 г. /л. 54/ е уточнило, че „профилактиката включва проверка на изолацията на напреженови трансформатори (НТ), токови трансформатори (ТТ) и прекъсвач, ревизия контактни връзки, проверка блокировка и сигнализации, проверка на релейните защиты и автоматики, както и функционални проби. В подадените заявки изрично е указано в забележка условията за изпълнението на заявката, а именно с обратно напрежение или без напрежение на линеен ножов разединител, както и аварийната готовност за възстановяване. Относно монтажа на нови съоръжения в килиите на изводи средно напрежение с диспечерски наименования „Славянски кът“, „Компас“, „Г.“, „Поща“, „К.“ и „К.“ е посочено, че ще се извършат следните дейности: - подмяна на съществуващи НТ и ТТ; - монтаж клеми и предпазители в предкилиен шкаф; - полагане контролни кабели от клеморед до

електромерен шкаф; - монтаж на нови електромери в електромерен шкаф, собственост на „ЕСО“ ЕАД. Работата ще се извърши с изключване на напрежението и заземяване в първи трафопост на всяко едно присъединение".

В отговор на писмото от „ЕСО“ ЕАД, „ЕР Север" АД с писмо изх. К-EDN-1479#2/08.03.2023 г. /л. 55, 56/ е отказало да изпълни заявки с № 17, 18, 19, 20, 21 и 22 - всички от 27.02.2023 г. със следните аргументи: „Както вече Ви уведомихме с наше писмо с И.. К-EDN-1479/28.02.2023 г., с цел правилна преценка от страна на „ЕР Север" АД относно наличието или липсата на предпоставки по чл. 106 от Наредба РД-16-57 е необходимо да бъде ясно установено както типа, така и необходимостта от „въвеждането в работа на нови съоръжения" по подадените от Вас заявки за работа в п/ст А.. Предвид гореизложеното, считаме, че тази заявка за подмяната на съществуващите ТТ и НТ, както и изграждането и монтажа на нови електромери в килиите на п/ст А., при положение, че в отношенията между „ЕР Север" АД и „ЕСО“ ЕАД измерването на електрическа енергия се осъществява на страна 20 kV на трафовахода на ЗРУ, не представлява извършване на планова профилактика, а е изграждане на нови съоръжения с цел привеждане на Договора за присъединяване към преносната мрежа № ДГ-ПТ-20-59/04.05.2015 г. между Е. ЕАД и А. АД, който считаме за нищожен, като „ЕР Север" АД е предприело съответните съдебни действия за обявяването му от съда като такъв с предявяването на иск към Софийски Районен съд от 16.09.2022 г. срещу Е. ЕАД и А. АД“.

В допълнение „ЕР Север“ АД са аргументирали, че „реалната причина за подаването на заявки за извършване на работа по съоръжения с изх. №17,18,19,20,21, и 22 от 27.02.2023 г. е привеждане в изпълнение на Договора за присъединяване към преносната електрическа мрежа №ДГ-ПТ-20-59/04.05.2015 г. между „ЕСО“ ЕАД и „А. АД, за който за пореден път ви уведомяваме, че считаме за незаконосъобразен до изпълнение на законовите изисквания за присъединяване на „Албена“ АД директно към мрежата на Е.. До произнасянето на компетентния съд по същество на повдигнатия спор, всяко действие от страна на „ЕСО“ ЕАД или на съответните негови служители по изпълнение на Договор за присъединяване към преносната електрическа мрежа №ДГ-ПТ-20-59/04.05.2015 г. с „Албена“ АД ще представлява самоуправство, за което ще бъдат сезирани прокуратурата на Република България, както и всички национални и европейски институции".

С писмо изх. № Е-26-Е-239/04.04.2023 г. /л. 84, 85/ зам. министърът на енергетиката е изискал становище от „ЕР Север“ АД във връзка с отказаните заявки.

Депозирани са отговор с изх. ВхК-EDN-1799#1/05.04.2023 г. /л. 89-91/, в което електроразпределителното дружество сочи следното: „С писмо с изх. К-EDN-1479#2/08.03.2023 г. „ЕРП Север" АД уведоми „ЕСО“ ЕАД, че по никакъв начин не желае да възпрепятства обслужването на съоръженията на „ЕСО“ ЕАД в п/ст А., но няма как да позволи изграждането на посочените нови съоръжения, тъй като единствената им цел е чрез тях да се изпълни Договора за присъединяване към преносната електрическа мрежа № ДГ-ПТ-20- 59/04.05.2015 г. между Е. ЕАД и „Албена" АД, който считаме за нищожен, като „ЕРП Север" АД е предприело съответните съдебни действия за обявяването му в съда като такъв с предявяването на иск в Софийски Районен съд от 16.09.2022 г. срещу „ЕСО“ ЕАД и „Албена“ АД. Многократно „ЕРП Север" АД е информирало министъра на енергетиката и „ЕСО“ ЕАД, предвид че към настоящия момент няма влязъл в сила съдебен акт, с който да е решен със сила на присъдено нещо спора между „ЕРП Север" АД и „Албена" АД

относно принадлежността на съоръжения, служещи за снабдяване на к.к. А., както и предвид съдебно оспорената действителност на Договора за присъединяване към преносната електрическа мрежа № ДГ-ПТ-20-59/04.05.2015 г. с „Албена“ АД, считаме предприемането на действия от страна на „ЕСО“ ЕАД по изпълнение на Договор за присъединяване към преносната електрическа мрежа № ДГ-ПТ- 20-59/04.05.2015 г. с „Албена“ АД за противоположно, с което ще бъдат засегнати неправомерно правата и интересите, както на „ЕРП Север“ АД, така и на трети лица, тъй като дружеството ще бъде в обективна невъзможност да изпълнява лицензионните си задължения на територията на к.к. А.. За пореден път заявяваме, че „ЕР Север“ АД по никакъв начин не възпрепятства обслужването на съоръженията на „ЕСО“ ЕАД в п/ст А., както сме го правили през годините на съвместната ни работа, видно от всички съгласувани по между ни планови профилантики, но считаме, че реализирането на оспорени права по Договора за присъединяване към преносната електрическа мрежа № ДГ-ПТ-20-59/04.05.2015 г. между „ЕСО“ ЕАД и „Албена“ АД представлява риск за целостта на ЕЕС на територията на комплекса, който ще засегне неправомерно правата и интересите на „ЕР Север“ АД и неговите клиенти.“

С писмо на Министерство на енергетиката с изх. № Е-26-Е-239/04.04.2023 г. /л. 86, 87/ е изискана допълнителна информация от „ЕСО“ ЕАД дали към 05.04.2023 г. има налична друга кореспонденция (вкл. имейли), различна от приложената към жалбата на „ЕСО“ ЕАД с изх. № ЦУ-Е.-2300#2/27.03.2023 г., която касае спорните заявки.

От „ЕСО“ ЕАД е отговорено отрицателно, като е уточнено, че към 05.04.2023 г. /л. 92/ от „ЕРП Север“ АД не е отправено предложение към „ЕСО“ ЕАД за провеждане на заявките в друг срок, който по силата на чл. 10б, ал. 3 от Наредба № РД-16-57 не може да е по-късно от 90 дни от първоначално заявената дата.

При извършената проверка на 10.04.2023 г. длъжностните лица са установили също така, че в изпълнение на заповед № Е-РД-16-768/30.12.2022 г. /л. 25/ на министъра на енергетиката е извършен текущ контрол в „ЕРП – Север“ АД в района на к.к. А. в периода 09.01 - 13.01.2023 г. относно техническото състояние и експлоатацията на енергийните обекти и спазването на разпоредбите на следните подзаконовни нормативни актове по прилагането на Закона за енергетиката, Наредба № 9 за техническата експлоатация на електрически централи и мрежи, Наредба № 3 от 9.06.2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии, Наредба № 16 от 9.06.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти, Наредба № РД-16-57 от 28.01.2008 г. за дейността на операторите на електроенергийната система и на разпределителните мрежи, както и на оперативния дежурен персонал от електроенергийните обекти и електрическите уредби на потребителите и спазване на отрасловите правила за здравословни и безопасни условия на труд, в съответствие с Правилника за безопасност и здраве при работа в електрически уредби на електрически и топлофикационни централи и по електрически мрежи.

Съставен е Констативен протокол от 01.02.2023 г./л. 26-38/, в който са обективирани установените нарушения, въз основа които на „ЕР Север“ АД са издадени задължителни предписания с изх. Е-26-Е-175/20.02.2023 г. /л. 39, 40/ по отношение оперативното управление на електроенергийната система (ЕЕС) в к.к. А.. В т. III на задължителните предписания е посочено следното: „Подадените от „ЕСО“ ЕАД заявки по чл. 102 - 105 от Наредба № РД-16-57 до

специализираното диспечерско звено на „ЕР Север“ АД, касаещи извършването на дейности в подстанция 110/20 kV „А.“, да се разглеждат и разрешават по реда на чл.106 от същата наредба. При отказ за изпълнение на подадена заявка, същият трябва да бъде мотивиран с основанията посочени в чл. 106, ал. 2 от наредбата, а именно - наличието на предпоставки за възникване на аварии, опасност за здравето и живота на хора или риск за целостта на ЕЕС. В съответствие с разпоредбата на чл. 196, ал. 3 от наредбата, в случай на обективна невъзможност за провеждане на заявката в посочения срок, „ЕРП Север“ АД да предлага на „ЕСО“ ЕАД друг срок, който не може да е по-късно от 90 дни от първоначално заявената дата. При подаване от Е. ЕАД на заявки за планови ревизии, ремонти и въвеждане в работа на нови съоръжения в подстанция 110/20 kV „А.“, които засягат клиенти в к.к. А., от „ЕР Север“ АД да се направи временна схема за работа на мрежата, с която да се ограничи броя на засегнатите от прекъсването клиенти“.

Във връзка с горепосоченото и предвид предоставената от „ЕСО“ ЕАД и „ЕР Север“ АД документация и дадените от двете дружества писмени обяснения в КП от 10.04.2023 г. е прието, че със своите действия по отношение на подадените от УМЕР-В., отдел Д. към „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД заявки за извършване на работа по съоръжения в електроенергийните обекти с изх. № 17/27.02.2023 г., № 18/27.02.2023 г., № 19/27.02.2023 г., № 20/27.02.2023 г., № 21/27.02.2023 г. и № 22/27.02.2023 г., „Електроразпределение Север“ АД нарушава императивната разпоредба на чл. 106 от Наредбата № РД-16-57.

От наличната писмена комуникация между „ЕСО“ ЕАД и електроразпределителното дружество се установява, че отказът за удовлетворяване на подадените заявки за извършване на работа по съоръжения в електроенергийните обекти на „ЕСО“ ЕАД не е аргументиран с нито една от изброените в чл. 106 Наредбата № РД-16-57 предпоставки, с което е нарушена императивната разпоредба на Наредбата. При постановяване на отказите си Специализираното диспечерско звено (С.) не е извършило дължимия анализ за наличие на предпоставки, които да обосноват системно налагания отказ и да мотивира постановените откази с горепосочените аргументи.

От контролните органи е установено, че „ЕР Север“ АД не е изпълнило и задължението си по чл. 106, ал. 3 да съгласува с „ЕСО“ ЕАД и друг срок за изпълнение на заявката.

В протокола от 10.04.2023 г. е отбелязано също така, че системният отказ на „ЕР Север“ АД да разреши подадени заявки от оператора на електропреносната мрежа по реда на Наредбата № РД-16-57, с цел извършване от „ЕСО“ ЕАД на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в собствената си подстанция „А.“, 110/20 kV, е обоснован с аргумента, че през м. декември 2022 г. в Софийски районен съд е стартирано гр. д. № 50557/2022, води до невъзможност да бъдат поддържани от „ЕСО“ ЕАД в добро техническо състояние кабелните изводи СрН 20 kV в подстанция А., с диспечерско наименование - „Славянски кът“, „Компас“, „Г.“, „Поща“, „К.“ и „К.“. Отбелязано е също така, че дългогодишната липса на профилактика на

енергийните съоръжения в п/ст „А.“ до настоящия момент, създава риск за сигурността на електроенергийната система в к.к. А., а също създава и сериозни предпоставки за възникване на аварии, с които може да бъде прекъснато електрозахранването към к.к. А. и то в разгара на летния туристически сезон през 2023 г.

От упълномощените длъжностни лица на дирекция „СЕ и УКС“ е изготвен доклад № Е-26-Е-239 от 24.04.2023 г. /л. 168-178/, в който са изложени фактите и обстоятелства установени в хода на извършената проверка на „ЕР Север“ АД, както и предложение за налагане на ПАМ на дружеството.

На основание чл. 201, ал. 1, т. 1 и т. 2, предложение първо, ал. 2, т. 1, буква "а", предложение второ, ал. 3, чл. 202 и чл. 203 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 138, ал.1 и ал. 2, т. 1 и т. 3 от Наредба № РД-16- 57 от 28.01.2008 г. за дейността на операторите на електроенергийната система и на разпределителните мрежи, както и на оперативния дежурен персонал от електроенергийните обекти и електрическите уредби на потребителите (Наредба № РД-16-57), във връзка с направените констатации от контролни органи по реда на чл. 77, ал. 1, т. 1, чл. 78, ал. 1 и чл. 80, ал. 1 и 4 от ЗЕ и чл. 138, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Наредба № РД-16-57, обективирани в Констативен протокол от 10.04.2023 г. от извършен текущ контрол на „Електроразпределение Север“ АД, в изпълнение на Заповед № Е-РД-16-189/04.04.2023 г. и предложение от контролните органи по чл. 139, ал. 2, т. 5 от Наредба № РД-16-57 от 28.01.2008 г., обективирано в доклад № Е-26-Е-239/24.04.2023 г. е постановена оспорената в настоящото производство ЗПАМ на министъра на енергетиката, с която в т. I е разпоредено следното: „В срок до 15.05.2023 г., включително, „Електроразпределение Север“ АД задължително да предприеме действия за разрешаване на подадени от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (Е. ЕАД) до тази дата заявки, по реда на Глава шеста „Ред за оформяне на заявки“ от Наредба № РД-16-57, с цел извършване на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в подстанция А. 110/20 kV, включително и в килиите на подстанция А. 110/20 kV, с диспечерско наименование - „Славянски кът“, „Компас“, „Г.“, „Поща“, „К.“ и „К.“, които са собственост на Е. ЕАД.

Административен съд София-град, III отделение, 44 състав, при така установената фактическа обстановка прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежна страна в срока по чл. 149, ал. 1 АПК и срещу индивидуален административен акт, който подлежи на контрол за законосъобразност с оглед на което се явява допустима за разглеждане.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Настоящият състав намира за неоснователно искането за обявяване на нищожност на т. I от Заповед № Е- РД-16-234 от 27.04.2023 г. на министъра на енергетиката за прилагане на принудителна административна мярка на „Електроразпределение Север“ АД предвид следното:

Контролът за законосъобразност на административния акт изисква оценка за съответствието на същия със закона, а този, свързан с преценката за нищожност на акта – проверка за наличието на порок на административния акт, с тежест до степен да направи невъзможно съществуването на акта като

такъв. Порокът следва да бъде толкова тежък, че да приравни административния акт на несъществуващ факт. Нищожните административни актове не пораждаат и никога не могат да породят правните последици, към които са били насочени, те не могат да бъдат санирани /ТР № 3/16.04.2013 г. по т.д. № 1/2012 г. на ВАС, ОСК/.

Доколкото в специалните закони и в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост, а именно: всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление.

Съществените нарушения на административнопроизводствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление. Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора – т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност, за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание. Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт посоченият порок води до нищожност.

В случая съдът не констатира такива пороци допуснати при издаване акта, които да водят до неговата нищожност. В тази връзка съдът съобрази следното:

Страните по делото не спорят, че „Електроразпределение Север“ АД /“ЕР-СЕВЕР“ АД/ притежава лицензия за дейността разпределение на електрическа енергия № Л-138-07/13.08.2004 г., издадена от Държавна комисия за енергийно и водно регулиране. На лицензионната територия на “ЕР- СЕВЕР“ АД са обособени 5 разпределителни обслужващи центъра (Р.): Р. В., Р. Шумен и Т., Р. Р. и Р., Р. Горна О. и Г., Р. С. и Д.. Курортен комплекс (к.к.) „А.“ е част от лицензионната територия на “ЕР- СЕВЕР“ АД. Електрозахранването на сградите и хотелите в к.к. А. се осъществява чрез 21 броя трафопостове (ТП), разположени на територията на курортния комплекс, които са присъединени към кабелна разпределителна мрежа за средно напрежение - 20 kV, чрез 6 (шест) броя кабелни линии - „Компас“, „К.“, „Поща“,

„К.“, „Г.“ и „Славянски кът“, присъединени към ЗРУ в Подстанция „А.“ 110/20 kV, която е собственост на „ЕСО“ ЕАД.

Между „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (Е. ЕАД) и „Албена“ АД, в качеството му на клиент, е в сила договор за присъединяване № ДР-ПТ-20-59/04.05.2015 г. с предмет - присъединяване на обекти на „Албена“ АД с обща сумарна присъединена мощност 13 MW чрез шест кабелни електропровода 20 kV, към шест броя килии от ЗРУ 20 kV на подстанция 110/20 kV „А.“, собственост на „ЕСО“ ЕАД.

С оспорената заповед министърът на енергетиката е наложил ПАМ на “ЕР СЕВЕР“ АД уредена в Закона за енергетиката и Наредба № РД – 16-57 от 28.01.2008 г. за дейността на операторите на електроенергийната система и на разпределителните мрежи, както и на оперативния дежурен персонал от електроенергийните обекти и електрическите уредби на потребителите /Наредбата № РД-16-57/.

Принудителните административни мерки /ПАМ/ по Закона за енергетиката са уредени в чл. 201 - чл. 204. Комисията за енергийно и водно регулиране или министърът на енергетиката могат да налагат принудителните административни мерки по чл. 201, ал. 2 ЗЕ когато установят, че контролираните по този закон лица, техните служители, лица, които по договор изпълняват ръководни функции в тях или сключват сделки за тяхна сметка, са извършили или извършват действия, с които нарушават разпоредби на този закон, на подзаконовите актове по прилагането му, на актове на комисията и на министъра на енергетиката; застрашават или увреждат сигурността на енергийната система, интересите на обществото или на клиентите на електрическа и топлинна енергия и природен газ или на други енергийни предприятия; нарушават условията за извършване на лицензионната дейност; възпрепятстват упражняването на контролна дейност от комисията или от министъра на енергетиката в противоречие с установения правен ред. Производството по налагане на принудителни административни мерки се развива между съответния административен орган и лицето, за което е констатирано правонарушение. Принудителните административни мерки имат за цел да въздействат възпиращо върху поведението на контролираните лица с цел предотвратяване или преустановяване на нарушенията, както и отстраняване на вредните последици. ПАМ са важно средство, както за защита на правата и законните интереси на гражданите и други правни субекти, така и на интересите на държавата и обществото. В тази връзка, съгласно чл. 77, ал. 1, т.1 от ЗЕ в изпълнение на контролните си правомощия министърът на енергетиката извършва проверки чрез упълномощени от него лица. Правомощията за налагане на ПАМ са предвидени в чл. 201, ал. 2, т. 1 – 5 от ЗЕ. Министърът на енергетиката прилага мерките предвидени в ал. 2 на чл. 201 от ЗЕ в случаите, в които се установи, че контролираните по този закон лица, техните служители, лица, които по договор изпълняват ръководни функции в тях или сключват сделки за тяхна сметка, са извършили или извършват действия, с които: *„нарушават разпоредби на този закон, на подзаконовите актове по прилагането му, на актове на комисията и на министъра на енергетиката“* /т. 1, ал. 1, чл. 201 ЗЕ/. В случаите по ал. 1 на чл. 201 ЗЕ с цел предотвратяване или

преустановяване на нарушенията, както и за отстраняване на вредните последици от тях, комисията или министърът на енергетиката или упълномощените от тях лица съобразно компетентността им налагат следните принудителни административни мерки: 1. разпореждат писмено: а) преустановяване извършването на определени действия или **за задължително предприемане на такива действия в определен срок.**

С разпоредбата на чл. 138, ал. 1 от Наредба № РД-16-57 са вменени на министъра на енергетиката и контролни правомощия по спазването на посочения подзаконен нормативен акт, както и възможността за налагане на ПАМ - чл. 138, ал. 2, т. 3 от Наредба № РД-16-57.

От това следва, че именно министърът на енергетиката, в изпълнение на контролните му правомощия вменени в ЗЕ и Наредба № РД-16-57, е компетентен да налага ПАМ спрямо проверяваното в настоящото производство дружество, поради което не е налице основанието по чл. 146, т. 1 от АПК за обявяване на нищожността на оспорения акт.

ЗПАМ е постановена в изискуемата писмена форма, като са посочени правните основания за нейното издаване – нормативните разпоредби, регламентиращи материалноправните предпоставки за упражненото от административния орган правомощие, като са описани и фактическите основания за издаването на акта.

При издаване на акта, административният орган не е допуснал нарушение на административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби на закона, които да са довели до липса на волеизявление и на това основание до нищожност на акта или да са повлияли или да са могли да повлияят върху съдържанието на акта.

В случая не се установяват нарушения, както на разпоредбите на чл. 201 – 202 от ЗЕ, така и на чл. 138 и чл. 139 от Наредба № РД-16-57.

Съгласно чл. 202, ал. 2 ЗЕ принудителните административни мерки по чл. 201 се прилагат въз основа на констативен протокол, съставен от лицата, имащи право да упражняват контрол по този закон, с писмено мотивирано решение на комисията или заповед на министъра на енергетиката, които се съобщават на заинтересованото лице в 7-дневен срок от постановяването.

От доказателствата по делото безспорно се установява, че е извършена проверка на електроразпределителното дружество от оправомощени съгласно Заповед № Е-РД-16-189 от 04.04.2023 г. на министъра на енергетиката длъжностни лица, за резултатите от която е съставен Констативен протокол от 10.04.2023 г. на основание чл. 80, ал. 1 и 2 ЗЕ. Същият е връчен на „ЕР Север“ АД, на упълномощено лице на 10.04.2023 г. В протокола е отразено, че „Електроразпределение Север“ АД е отказало да изпълни заявки от УМЕР-В., отдел Д. към „ЕСО“ ЕАД, подадени по реда на Наредба № РД-16-57 с цел извършване на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в Подстанция „А.“, 110/20 kV, с изх. № 17/27.02.2023 г., № 18/27.02.2023 г., № 19/27.02.2023 г., № 20/27.02.2023 г., № 21/27.02.2023 г. и № 22/27.02.2023 г. От контролните органи е установено, че дружеството не е изпълнило и задължението си по чл. 106, ал. 3 от Наредбата № РД-16-57, а именно - да съгласува с „ЕСО“ ЕАД друг срок за изпълнение на заявката. Подчератано е също така в КП, че системният отказ на „ЕР Север“ АД да разреши подадени

заявки от оператора на електропреносната мрежа по реда на Наредбата № РД-16-57 с цел извършване от „ЕСО“ ЕАД на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в собствената си Подстанция „А.“, 110/20 kV, е обоснован с аргумента, че през м. декември 2022 г. в СРС е образувано гр. д. № 50557/2022 г., касаещо искане да бъде обявен за нищожен по смисъла на чл. 26, ал. 1, предл. първо от ЗЗД договор за присъединяване на обект на клиент на електрическа енергия към преносната мрежа, сключен на 05.05.2015 г. между „ЕСО“ ЕАД и „Албена“ АД. Това води до невъзможност да бъдат поддържани от „ЕСО“ ЕАД в добро техническо състояние кабелните изводи СрН 20 kV в подстанция А..

Разменената кореспонденция между „ЕСО“ ЕАД и „ЕР СЕВЕР“ АД е подробно описана и обсъдена в Констативния протокол от 10.04.2023 г., изготвен от контролните органи в изпълнение на Заповед № Е-РД-16-189/04.04.2023 г. на министъра на енергетиката във връзка с извършената проверка на електроразпределителното предприятие.

Противно на твърдението в жалбата, че липсва мотивирано предложение на контролните органи за налагане на ПАМ на дружеството-жалбоподател, от страна на ответника е представен доклад с рег. № Е-26-Е-239 от 24.04.2023 г. /л. 168-178/, в който контролните органи са направили мотивирано предложение до министъра на енергетиката за налагане на принудителна административна мярка на „Електроразпределение Север“ АД.

С оглед на горното съдът намира, че в административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения. Спазена е процедурата за провеждане на производството по налагане на ПАМ – съставен е констативен протокол в съответствие с изискванията на чл. 202, ал. 1 от ЗЕ и е уведомено дружеството, относно констатираните нарушения.

Настоящият състав намира, че не са налице предпоставките за отмяна на акта и на основание чл. 146, т. 4 АПК. Нарушението на материалния закон е основание за нищожност, когато административният акт е лишен от законова опора. В случая ЗПАМ е издаден на основание чл. 201, ал. 1, т. 1 и т. 2, предложение първо, ал. 2, т. 1, буква "а", предложение второ, ал. 3, чл. 202 и чл. 203 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и чл. 138, ал. 1 и ал. 2, т. 1 и т. 3 от Наредба № РД-16- 57 Издаването ѝ е обосновано във връзка с направените констатации от контролни органи по реда на чл. 77, ал. 1, т. 1, чл. 78, ал. 1 и чл. 80, ал. 1 и 4 от ЗЕ и чл. 138, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Наредба № РД-16-57, обективирани в Констативен протокол от 10.04.2023 г. от извършен текущ контрол на „Електроразпределение Север“ АД, в изпълнение на Заповед № Е-РД-16-189/04.04.2023 г. и предложение от контролните органи по чл. 139, ал. 2, т. 5 от Наредба № РД-16-57 от 28.01.2008 г., обективирано в Доклад № Е-26-Е-239/24.04.2023 г.

С т. 1 от диспозитива на оспорената ПАМ на електроразпределителното дружество е разпоредено следното: „в срок до 15.05.2023 г., включително, „Електроразпределение Север“ АД задължително да предприеме действия за разрешаване на подадени от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (Е. ЕАД) до тази дата заявки, по реда на Глава шеста „Ред за оформяне на заявки“ от Наредба № РД-16-57, с цел извършване на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в подстанция А. 110/20 kV,

включително и в килиите на подстанция А. 110/20 kV, с диспечерско наименование - „Славянски кът“, „Компас“, „Г.“, „Поща“, „К.“ и „К.“, които са собственост на Е. ЕАД.

Горните указания са дадени във връзка с 6 заявки подадени по реда на Наредба № РД-16-57 с цел извършване на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в Подстанция „А.“, 110/20 kV, които не са изпълнени от „ЕР Север“ АД.

Тълкуването на цитираните по-горе разпоредби налага извод, че за да бъдат законосъобразна процесната ПАМ, следва при извършената от длъжностни лица оправомощени със заповед на министъра на енергетиката проверка, да са безспорно установени извършени от електроразпределителното дружество действия, респ. бездействия, с които се нарушават разпоредби на ЗЕ или на подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане.

С оглед приложените по делото доказателства /КП, Доклад, задължителни преписания/ безспорно се установява, че на жалбоподателят е наложена процесната ПАМ, поради неизпълнение на задълженията му вменени в чл. 106 от Наредба № РД-16-57.

Съгласно чл. 106, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № РД-16-57 подадените заявки по чл. 102-105 се разглеждат от ЦДУ, Т. или съответно Специализираното диспечерско звено на електроразпределителното дружество, като се извършва преценка за безопасността и прогнозните режимни условия. Въз основа на извършената преценка подадената заявка може да бъде разрешена за исканото време, да бъде разрешена за друг срок или да бъде мотивирано отказана при наличието на предпоставки за възникване на аварии, опасност за здравето и живота на хора или риск за целостта на електроенергийната система. От контролните органи е установено, че електроразпределителното дружество не е изпълнило задължението си по чл. 106, ал. 3 от Наредбата № РД-16-57, а именно - да съгласува с Е. ЕАД друг срок за изпълнение на заявката.

От събраните по делото доказателства не се установява отказът за удовлетворяване на подадените заявки за извършване на работа по съоръжения в електроенергийните обекти на Е. ЕАД да е обоснован с наличието на предпоставки за възникване на аварии, опасност за здравето и живота на хора, както и с риск за целостта на електроенергийната система.

Неоснователно като аргумент за неизпълнение на нормативно установените му задължения електроразпределителното дружество изтъква наличието на гражданскоправен спор, а именно подаден иск пред СРС с искане за прогласяване на нижността на договор за присъединяване № ДР-ПТ-20-59/04.05.2015 г., сключен между „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и „Албена“ АД, в качеството му на клиент. Видно от доказателствата ангажирани от жалбоподателя в настоящото производство пред СРС е образувано гр.д. № 50557/2022 г., по което няма поставено решение, съответно влязъл в сила съдебен акт. Не са ангажирани доказателства, а и не са налице твърдения процесните заявки да са изпълнени.

Настоящият състав не споделя твърденията в жалбата, че оспореният акт не съдържа мотиви за възможната вреда за електроенергийната система. На стр. 6 от заповедта на министъра на енергетиката е посочено, че „дългогодишната

липса на профилактика на тези енергийни съоръжения, от 2017 г. до настоящия момент, създава риск за сигурността на електроенергийната система в к.к. А., а също създава и сериозни предпоставки за възникване на аварии, с които може да бъде прекъснато електрозахранването към к.к. А. и то в разгара на летния туристически сезон през 2023 г.“

В случая не е налице и превратно упражняване на власт и такова несъответствие със закона, което да влече нищожност, тъй като преследваната с административния акт цел е законоустановена. Целта на налагането на принудителна административна мярка е да се предотврати или преустанови конкретно противоправно поведение, а именно неизпълнение на вменени с ПНА задължения. Поради това, както правилно сочи ответника не е необходимо доказването на последиците от създаването на риск за сигурността на електроенергийната система в курортния комплекс, както и на евентуалните сериозни предпоставки от възникване на аварии. В тази връзка неоснователно се поддържа в жалбата, че заповедта в частта ѝ относно изпълнението на заявки за въвеждане в работа на нови съоръжения - надхвърля необходимото за постигане на преследваните от законодателството цели - чл. 6, ал. 2 АПК. Не могат да бъдат приети за основателни и аргументите на оспорващото дружество, че търсената цел на ПАМ е предрешаване от министъра на търговски спор между „Електроразпределение Север“ АД, „Албена“ АД и „ЕСО“ ЕАД.

Въз основа на изложеното и като провери законосъобразността на оспорения акт по реда на чл. 168 от АПК, съдът приема, че същият е законосъобразен в частта по т. 1, като издаден от компетентен орган, в съответствие с процесуалните правила и с материалноправните разпоредби. Жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли.

С оглед изхода на спора в полза на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София -град, Трето отделение, 44 състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „ЕЛЕКТРОРАЗПРЕДЕЛЕНИЕ СЕВЕР“ АД, ЕИК –[ЕИК], подадена чрез адв. Т., срещу Заповед № Е-РД-16-234/27.04.2023 г., издадена от министъра на енергетиката, в частта ѝ по т. I, с която е разпоредено на дружеството, че „в срок до 15.05.2023 г., включително, „Електроразпределение Север“ АД задължително да предприеме действия за разрешаване на подадени от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (Е. ЕАД) до тази дата заявки, по реда на Глава шеста „Ред за оформяне на заявки“ от Наредба № РД-16-57, с цел извършване на профилактика и въвеждане в работа на нови съоръжения в подстанция А. 110/20 kV, включително и в килиите на подстанция А. 110/20 kV, с диспечерско наименование - „Славянски кът“, „Компас“, „Г.“, „Поща“, „К.“ и „К.“, които са собственост на „ЕСО“ ЕАД“.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Север“ АД, ЕИК –[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], В. Т.-Е, [улица], да заплати на Министерство на енергетиката сумата в размер на 200 лв. /двеста лева/

представляваща юрисконсултско възнаграждение.
Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14 /четиринадесет/ дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

СЪДИЯ: